

Eelerwoude

Op weg naar 100% natuurinclusief >

DIRECTIEBEOORDELING 2021

Voor akkoord,
Goor, 15 november 2022

J.H. Scheven

Inhoud

1	Directiebeoordeling	3
2	Input.....	4
2.1	Status acties en maatregelen voorgaande directiebeoordeling.....	4
2.2	In/externe veranderingen	4
2.3	Energieprestaties en CO2-emissies scope 1 en 2 (incl. business travel).....	5
2.4	Scope 3 en ketenanalyse	6
2.4.1	Vergroten bewustwording en kennis opdrachtgevers en onderaannemers	6
2.4.2	Vergroten inzicht CO2-emissies ontwerpvarianten	7
2.4.3	Reduceren woon-werkverkeer	7
2.5	Maatregelen en doelstellingen	8
2.6	Communicatie en initiatieven.....	9
2.7	Systeem CO2-prestatieladder	10
3	Output.....	11
3.1	Beoordeling energiebeleid	11
3.2	Beoordeling CO2-Prestatieladder	11
3.3	Besluiten en maatregelen.....	11

1 Directiebeoordeling

Naast de interne audit is de *directiebeoordeling* (of management review) een zeer belangrijk onderdeel van een managementsysteem. De directie van de organisatie moet op geplande tijdstippen, en voor de CO₂-prestatieladder tenminste éénmaal per jaar, de *implementatie* van de CO₂-Prestatieladder als managementsysteem beoordelen op blijvende geschiktheid, implementatie, adequaatheid en effectiviteit/doeltreffendheid.

Deze beoordeling gaat over het jaar 2021 en over de voortgang van het CO₂-managementsysteem in het CO₂-Bewust certificaat Niveau 5 van de CO₂-Prestatieladder.

2 Input

Als input voor de directiebeoordeling zijn o.a. de volgende documenten gebruikt:

- Directiebeoordeling 2020.
- Energiebeoordeling 2021.
- Interne audit 2021.
- Carbon footprint 2021.
- Carbon footprint 2021.
- Ketenanalyse adviesprojecten.
- CO₂ reductiedoelstellingen 2013-2024.
- AC-analyse 2021.

Deze input is gebundeld in de volgende paragrafen.

2.1 Status acties en maatregelen voorgaande directiebeoordeling

De laatste directiebeoordeling in het kader van de CO₂-Prestatieladder is gehouden in 2021 en had betrekking op het jaar 2020. Daaruit kwamen de volgende besluiten/acties met de volgende actuele status:

Nr.	Categorie	Besluit	Actiehouder	Status
1.	Algemeen	Doelstellingen 2013-2024 voor zowel scope 1,2 (incl business travel) en scope 3 (ketenanalyse) zoals benoemd in par 1.2 zijn geldend. De maatregelen, zoals opgenomen in het reductieplan, om deze doelstellingen te realiseren worden uitgevoerd.	Directie	lopen
3.	Algemeen	De vastgestelde verbeterpunten uit de interne audit 2021 worden binnen haalbare termijn opgelost.	M. Gelink S. Schorn	afgerond
7.	Initiatieven	De huidige lopende initiatieven worden voortgezet. Budget in de vorm van uren en/of deelnamekosten worden ter beschikking gesteld.	Directie	lopen

2.2 In/externe veranderingen

Interne wijzigingen

In november 2021 is het CO₂-Bewust certificaat N4 behaald, in december gevolgd door het certificaat op N5. Dit certificaat is geldig tot 03 december 2024 en zal jaarlijks door een externe auditor worden getoetst.

Eind 2020 is door de Provincie Gelderland aan Eelerwoude een raamcontract gegund met betrekking tot ontwerpwerk. In deze gunning is afgesproken dat Eelerwoude binnen een jaar een CO₂ Bewust certificaat op niveau 5 gaat behalen. Dit raamcontract, en de daaronder vallende deelprojecten, gelden daarmee als projecten met gunningvoordeel. In 2021 en 2022 zijn hiervoor activiteiten uitgevoerd. .

De rol van CO2-verantwoordelijke lag in 2021 bij Marjon Gelink en is in 2022 overgenomen door Nop Otten vanuit zijn nieuwe functie als Operationeel Manager.

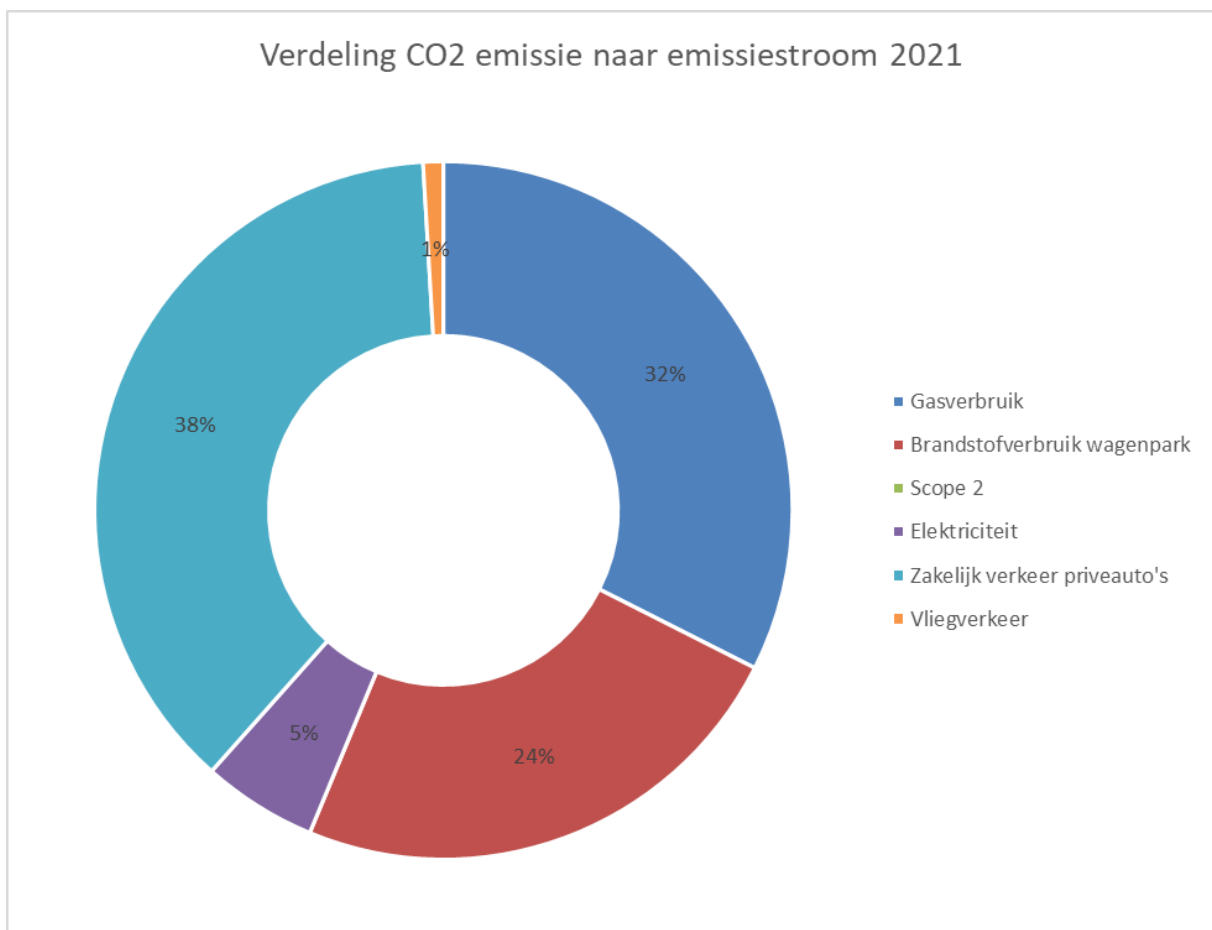
Vanaf 1-1-2022 is de vestiging Culemborg gesloten en de vestiging Wageningen geopend. In Wageningen wordt alleen elektriciteit gebruikt en is dus gasloos. De nieuwe vestiging wordt opgenomen in de boundary en emissie-inventaris vanaf 2022.

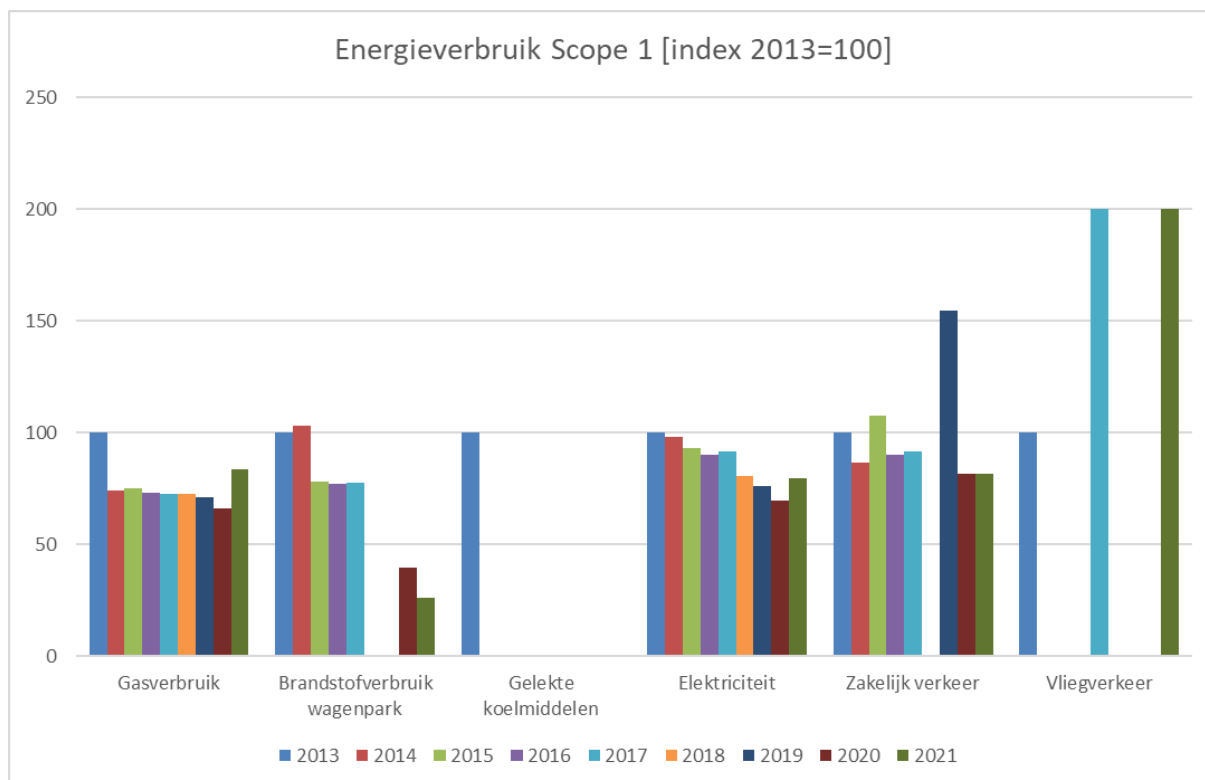
Externe wijzigingen

In 2022 is bij het onderhoud van het CO₂-managementsysteem gebruik gemaakt van externe ondersteuning.

2.3 Energieprestaties en CO₂-emissies scope 1 en 2 (incl. business travel)

De Carbon Footprint van Eelerwoude is voor 2021 vastgesteld op 106 ton CO₂. Dat maakt Eelerwoude volgens de regels van de CO₂-Prestatieladder een kleine onderneming op het gebied van emissies. Vastgesteld is dat Eelerwoude in 2021 in staat is geweest haar energieprestatie bijna volledig vast te leggen (m.u.v. Wassenaar), waardoor er een vrijwel compleet inzicht is in de (on)mogelijkheden om tot besparingen te komen. Het meest significante energieverbruik is te vinden bij zakelijke reizen met privéauto's.

Tot aan vorig jaar lieten de energieverbruiken over het algemeen over de jaren sinds 2013 een dalend beeld zien. Waarbij in 2020 het laagste punt werd bereikt mede door de effecten van Covid19. In 2021 is echter een kleine ommezwaai vast te stellen: behalve het brandstofverbruik van het wagenpark laten de andere energiesoorten voor het eerste weer een toename in het verbruik zien. Nog steeds echter is het totale energieverbruik een stuk lager dan toen Eelerwoude hiermee aan de slag ging. Zo lag de totale vastgestelde CO₂-emissie (scope 1,2 plus business travel) in 2014 op 4,5 ton CO₂ per Fte. In 2021 lag dit op 1,7 ton CO₂ per Fte, 62% lager. Dat wordt deels veroorzaakt doordat het (vaste) energieverbruik, denk aan gas en stroom op de vestigingen, verdeeld wordt over steeds meer medewerkers. Maar ook doordat Eelerwoude bewust aan de slag is gegaan met het verminderen en verduurzamen van het energieverbruik.

2.4 Scope 3 en ketenanalyse

In 2021 is opnieuw gekeken naar de rangorde van de meest materiele scope 3 emissies. Daaruit is besloten om een ketenanalyse uit te voeren over adviesprojecten. Dit heeft geleid tot een aantal kwalitatieve doelen en een kwantitatieve doelstelling:

- Vergroten bewustwording en kennis opdrachtgevers en onderaannemers (kwalitatief).
- Vergroten inzicht CO₂-emissies ontwerpvarianten (kwalitatief).
- Reduceren woon-werkverkeer (kwantitatief).

De maatregelen zijn vastgelegd in de ketenanalyse en het CO₂-reductieplan.

2.4.1 Vergroten bewustwording en kennis opdrachtgevers en onderaannemers

Eelerwoude is gespecialiseerd in natuurinclusief ontwikkelen, inrichten en beheren van zowel landelijk als stedelijk gebied. In de drie fases maken wij slimme combinaties tussen gebieden, gebouwen, gebruikers en natuur. Met deze manier van werken dragen wij bij aan vier belangrijke, maatschappelijke thema's: klimaatbewust werken, de transitie naar duurzame energie, verhogen van de biodiversiteit en streven naar een gezonde leefomgeving. Bij elke opgave van opdrachtgevers vragen wij ons vanuit onze intrinsieke motivatie af hoe wij samen met de opdrachtgever een positieve bijdrage kunnen leveren aan deze maatschappelijke thema's. Bij inzet van onderaannemers

zoeken wij specifiek naar partijen die hierin eveneens kunnen bijdragen, dan wel bereid zijn om na te denken over deze thema's en te beoordelen wat zij hierin kunnen doen.

2.4.2 Vergroten inzicht CO2-emissies ontwerpvarianten

Bij het opstellen van ontwerpen proberen wij vanzelfsprekend zoveel als mogelijk te voldoen aan de eisen en wensen van onze opdrachtgevers. Daarnaast proberen de architecten en ontwerpers van Eelerwoude net even iets meer te bieden door onze visie te volgen; Op weg naar 100% Natuurinclusief. Dit wordt gedaan door binnen de projectgrens en waar mogelijk zelfs daarbuiten te kijken naar mogelijkheden voor extra natuurontwikkeling waarmee meer natuur en biodiversiteit wordt gerealiseerd. Getracht wordt om zoveel als mogelijk bomen en beplanting op te nemen in de ontwerpen. Bomen en planten nemen CO2 op, houden dit voor een deel vast en leveren dus indirect een bijdrage aan de vermindering van CO2. Anderzijds wordt gekeken naar toepassing van materialen die CO2 binden, zoals het gebruik van Olivijn in tegenstelling tot de standaard splitvarianten.

Enkele voorbeeld van project zoals hierboven beschreven zijn:

Project 201731 'Landgoed aan de Regge'.

Hier is meer gedaan dan strikt noodzakelijk was voor de NSW aanvraag. De woning is duurzaam gemaakt door het afkoppelen van riool en regenwater, er zijn zonnepanelen op het dak aangebracht, akkerranden zijn geïnitieerd en er is een fruitboomgaardje aangelegd.

Project 203646 'NSW Mussenberg 2 Laren.'

Dit is een goed voorbeeld waar meer natuur/bos wordt aangeplant dan noodzakelijk is voor de NSW aanvraag. En ook hier wordt de woning afgekoppeld van het hemelwater/riool.

Project 200396 'Groen schoolplein De Roerganger'

Naast het vergroenen en ontsteden van het schoolplein is een hele studie verricht naar de afkoppeling van het schoolgebouw en het nu nog zeer stenige schoolplein. Het vergroenen (aanplant bomen en heesters) en het ontsteden is gerealiseerd. Helaas bleek de afkoppeling nog net een stap te ver, lees te duur voor de school en te vroeg voor de gemeente.

Naast het realiseren van meer natuur en indirecte CO2-besparingen binnen de ontwerpfase is Eelerwoude betrokken bij het inrichten van diverse zonnevelden. Ook faciliteert Eelerwoude in het aanbrengen van zonnepanelen voor haar medewerkers. Dit alles met het oog op het opwekken van duurzame energie in plaats van gebruik te maken van fossiele brandstoffen.

In 2021 en 2022 zijn voor 120 zonneveldprojecten werkzaamheden verricht. Bij het merendeel van deze projecten is ook een ontwerp gemaakt. Opdrachtgevers van ontwerp voor zonneparken zijn:

- LC energy
- Solarfields
- Statkraft
- Powerfield
- BHM solar
- Chint Solar
- Pure energie
- Sunvest
- Vattenfall
- SP Developments
- Nara solar

2.4.3 Reduceren woon-werkverkeer

Het verminderen van de CO2-emissie is deels te realiseren door minder kilometers te rijden met fossiele brandstofauto's. Ten aanzien van dienstreizen kan een werkgever veel bepalen. Eelerwoude heeft bijvoorbeeld elektrische deelauto's ter beschikking gesteld en er is een elektrische bedrijfsbus aangeschaft voor het verrichten van veldwerk. Ook is een transitie ingezet van fossiele brandstof leaseauto's naar elektrische leaseauto's.

Om deze lijn verder door te voeren, onder andere ten aanzien van woon-werkverkeer heeft Eelerwoude in 2021 een mobiliteitsplan geïntroduceerd. Daarin is een stimuleringsregeling opgenomen om de medewerkers minder fossiele brandstof te laten gebruiken. Zo is de kilometervergoeding voor woonwerk verlaagd en is daarentegen een bijdrage tegenover gezet wanneer mensen privématig een elektrische leaseauto gaan rijden. Ook is in 2022 een leaseregeling opgestart voor aanschaf van elektrische fietsen.

In 2021 reden reeds vier personen in een elektrische auto. Daar zijn begin 2022 6 collega's bijgekomen die overgestapt zijn van fossiele brandstofauto naar elektrische auto.

Na het invoeren van het mobiliteitsplan zijn 20 collega's overgestapt van een fossiele privéauto naar een elektrische leaseauto.

Vier collega's hebben via het mobiliteitsplan een fiets aangeschaft.

2.5 Maatregelen en doelstellingen

Met de resultaten in de periode 2013-2020 bekend, en de verwachtingen en reductiemogelijkheden voor de komende jaren in beeld, zijn in 2021 reductiemaatregelen en doelstellingen tot en met 2024 opgesteld.

Eelerwoude heeft zich als doel gesteld om in de komende jaren, gemeten vanaf het referentiejaar, onderstaande CO₂-reductie te realiseren.

SCOPE 1 EN 2 DOELSTELLING EELERWOUDE B.V.

Eelerwoude B.V. wil in 2024 ten opzichte van 2013 60% minder CO₂ uitstoten

Daarbij wordt de voortgang gemeten in de hoeveelheid CO₂ per Fte ten opzichte van het referentiejaar 2013.

Nader gespecificeerd voor scope 1 en 2 zijn de doelstellingen voor 2024 als volgt:

Scope 1: 70% reductie in 2024 ten opzichte van 2013

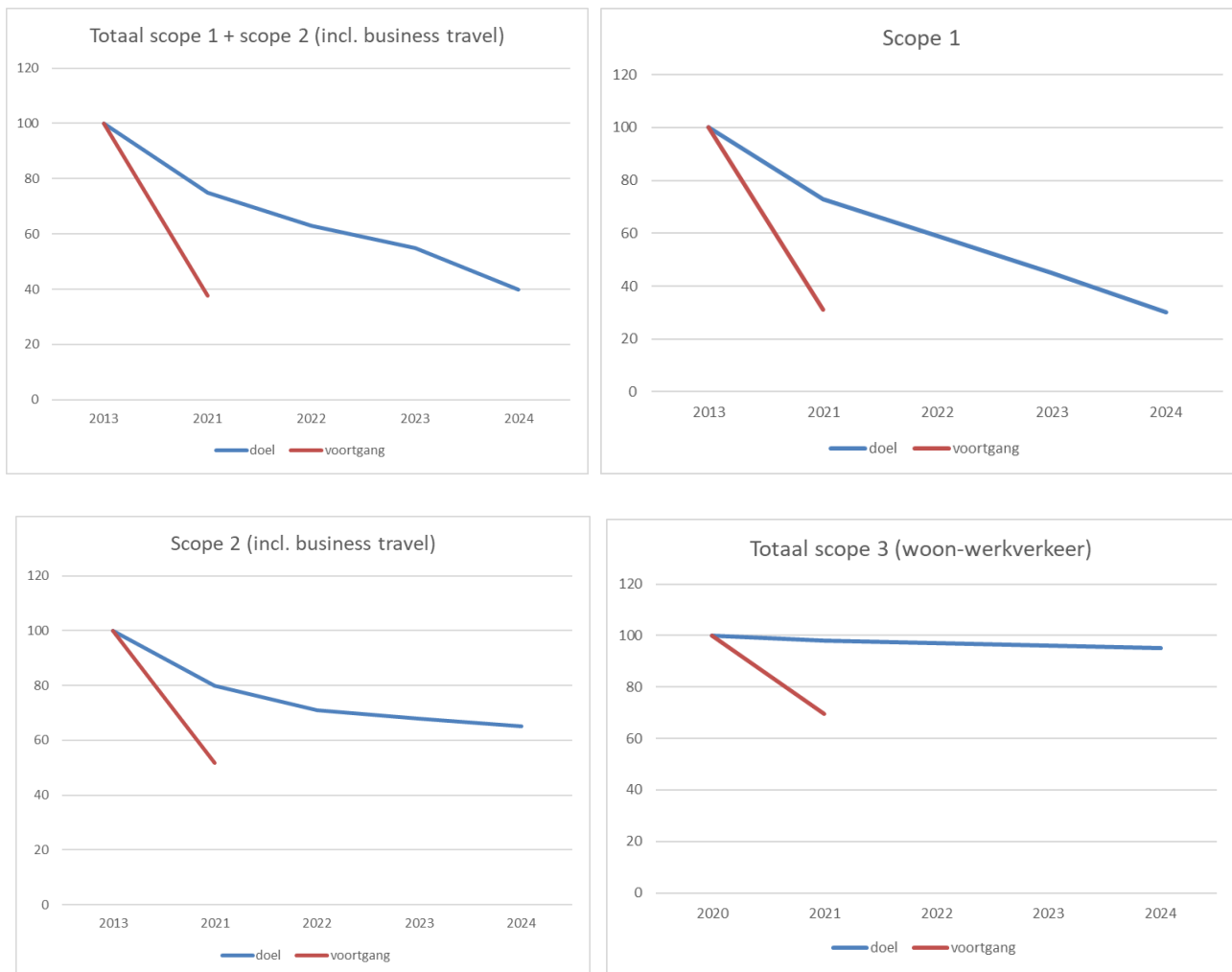
Scope 2 (incl. business travel): 35% reductie in 2024 ten opzichte van 2013

Op basis van de scope 3 analyse en ketenanalyse is de volgende doelstelling voor scope 3 opgesteld:

SCOPE 3 DOELSTELLING EELERWOUDE B.V.

Eelerwoude B.V. wil in 2024 ten opzichte van 2020 5% minder CO₂ per Fte als gevolg van woon-werkverkeer uitstoten

Gekeken naar de energieverbruiken en CO₂-emissies in 2021 lijkt realisatie van deze doelstellingen geen probleem en worden zelfs nog overtroffen. (zie onderstaande grafieken).

2.6 Communicatie en initiatieven

In 2021 heeft formele en structurele communicatie plaatsgevonden conform de eisen van het handboek. Wel is er adhoc gecommuniceerd over de duurzaamheidsambities van Eelerwoude.

Vanuit Eelerwoude wordt in meerdere initiatieven geparticipeerd die een ambitie hebben die gericht is op energietransitie en/of CO2-reductie. Niet altijd als hoofddoel, vaak wel als afgeleid sub resultaat. Voor deelname aan deze initiatieven (zie CO2-Reductieplan) was budget beschikbaar (manuren, deelnamekosten). Doel is om deze initiatieven voort te zetten.

2.7 Systeem CO₂-prestatieladder

Op 17 november 2022 is door Nop Otten een interne audit uitgevoerd waarbij is gesproken met Harro van der Vlugt, extern adviseur en inhoudelijk betrokken bij CO₂-managementsysteem van Eelerwoude.

Daarbij is vastgesteld dat:

- Eelerwoude voldoet in algemene zin aan de gestelde eisen van het handboek 3.1 van de CO₂-Prestatieladder op niveau 5.
- Eelerwoude voldoet aan de doelstellingen van de CO₂-Prestatieladder, en specifiek ook aan de doelstellingen per invalshoek en eis.
- Het door Eelerwoude ingerichte systeem is volledig en werkt effectief in de zin dat de PDCA-cyclus is doorlopen en de resultaten van acties en maatregelen leiden tot structurele reductie in het energieverbruik en de CO₂-uitstoot.

Vanuit de interne audit komen de volgende aandachts- en/of verbeterpunten:

Nr.	Categorie	Aandacht-/Verbeterpunt	Actie	Verantwoordelijke	Invoering
1.	Transparantie	Communicatie niet in lijn met communicatieplanning/eis (minimaal 2x per jaar)	Zorgdragen dat in- en externe communicatie wordt gerealiseerd	Nop Otten	zsm

3 Output

3.1 Beoordeling energiebeleid

Op basis van de vanaf 2013 behaalde resultaten en de uitgevoerde acties door de medewerkers van Eelerwoude kan worden gesteld dat het energiebeleid duidelijk is binnen Eelerwoude en werkt. Zowel in de (ondersteunende) werkzaamheden als in projectactiviteiten worden medewerkers bijna dagelijks geconfronteerd met keuzes die van invloed zijn op de energiehuishouding en carbon footprint van de organisatie. Niet alleen bij mobiliteitsvraagstukken maar ook in contacten met (nieuwe) ketenpartners speelt CO₂-emissiereductie als vraagstuk. Het energiebeleid vormt daarmee een link tussen de interne organisatie en de passie van Eelerwoude om met en voor de externe partners een groen en landelijk gebied te realiseren. En is daarmee actueel en zinvol om in de huidige vorm voort te zetten.

3.2 Beoordeling CO₂-Prestatieladder

Op basis van de input kan worden geconcludeerd dat de CO₂-Prestatieladder binnen Eelerwoude doeltreffend en effectief functioneert op het gewenste niveau 5 (mits de vastgestelde verbeterpunten uit de interne audit zijn opgelost). Inzicht in de energieprestaties en CO₂-emissies is kwantitatief goed aanwezig. Doelen zijn gesteld en lijken realiseerbaar. Wijzigingen in het CO₂-managementsysteem, de doelen, maatregelen en initiatieven zijn vooralsnog niet nodig. Het gewenste CO₂-bewustcertificaat N5 zal daarbij niet alleen de missie en visie van Eelerwoude op het gebied van duurzaamheid ondersteunen, maar geeft ook commerciële waarde in aanbestedingen.

3.3 Besluiten en maatregelen

De volgende besluiten en maatregelen worden genomen:

Nr.	Categorie	Besluit	Actiehouder	Invoering
1.	Boundary	Vanaf 1-1-2022 wordt vestiging Culemborg niet meer meegenomen in boundary en vestiging Wageningen opgenomen in de boundary. Dit zal op het certificaat worden aangepast na de externe audit.	Certificerende instantie	Jan 2023
1..	Algemeen	De vastgestelde verbeterpunten uit de interne audit worden binnen haalbare termijn opgelost.	Nop Otten	nov 2022
2.	Initiatieven	De huidige lopende initiatieven worden voortgezet. Budget in de vorm van uren en/of deelnamekosten worden ter beschikking gesteld.	Directie	continu